

Odůvodnění

I. Obecná část

A. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy, odůvodnění jejích hlavních principů

Podle nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech, ve znění pozdějších předpisů, se činnosti vykonávané v bezpečnostních sborech zařazují do tarifních tříd. Podle zařazení činnosti, jejichž výkon je požadován na služebním místě, do tarifní třídy se určuje tarifní třída příslušníka bezpečnostních sborů. Určitost a aktuálnost vymezení služebních činností v tomto nařízení vlády má proto značný vliv na správné určení platového tarifu příslušníka, který je základní složkou jeho platu.

Ve výkonu služebních činností v bezpečnostních sborech dochází v průběhu času vlivem organizačních změn, technického vývoje či na základě zkušeností z praxe ke změnám, které ovlivňují jejich vymezení a zařazení do tarifních tříd. Proto je nutné katalog činností vykonávaných v bezpečnostních sborech pravidelně novelizovat – doplňovat nové činnosti, upravovat jejich formulace, měnit jejich zařazení do tarifních tříd nebo vypouštět činnosti, které nejsou vykonávány. S ohledem na přijatelnou efektivitu legislativního procesu se novelizace katalogu činností provádějí po určitých časových úsecích tak, aby jejich nadměrné množství neztěžovalo aplikaci tohoto předpisu.

Návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech, ve znění pozdějších předpisů, se předkládá mimo Plán legislativních prací vlády na rok 2020.

B. Zhodnocení platného právního stavu a odůvodnění nezbytnosti jeho změny

Nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech, ve znění pozdějších předpisů, je platné od 8. 3. 2005 a účinné od 1. ledna 2007. Během platnosti bylo nařízení vlády čtyřikrát novelizováno, z čehož se přílohy nařízení vlády obsahující katalog činností týkaly tři novely. Jednotlivé novely, nařízení vlády č. 450/2008 Sb., nařízení vlády č. 460/2011 Sb. a nařízení vlády č. 399/2017 Sb., obsahovaly dílčí úpravy zařazení činností do tarifních tříd a úpravy formulací příkladů činností.

Některé bezpečnostní sbory, konkrétně Vězeňská služba ČR, Policie ČR a Generální inspekce bezpečnostních sborů ČR, se obrátily na Ministerstvo práce a sociálních věcí s potřebou provést dílčí úpravy katalogu činností, které usnadní zařazování služebních míst do tarifních tříd, a tedy určování platových tarifů příslušníků.

C. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy se zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), k jejichž provedení je navržena

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky, konkrétně s čl. 28 Listiny základních práv a svobod, a je vedena snahou reálně zajistit právo příslušníků bezpečnostních sborů na spravedlivou odměnu za práci. Návrh je rovněž v souladu se zmocněním obsaženým v § 116 odst. 2 zákona o služebním poměru, které zmocňuje vládu ke stanovení katalogu činností v bezpečnostních sborech.

D. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s právem Evropské unie a mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Návrh není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. V obecné rovině je třeba uvést článek 151 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“), který stanoví, že cílem Unie a členských států je mimo jiné i zlepšování životních a pracovních podmínek tak, aby došlo k jejich harmonizaci při zachování tendence k jejich zlepšování, a zejména pak článek 8 SFEU, podle kterého Unie usiluje ve všech činnostech, ve kterých má pravomoc (tj. mimo jiné i v sociální oblasti), o to, aby se odstraňovaly nerovnosti. Odměňování příslušníků bezpečnostních sborů by tudíž vždy mělo být upraveno tak, aby nedocházelo k neodůvodnitelným rozdílům v odměňování příslušníků vykonávajících stejné či srovnatelné činnosti. Předkládaný návrh respektuje principy uvedené v článku 8 SFEU a není ani v rozporu s právem Evropské unie a judikaturou Soudního dvora EU.

E. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky; sociální dopady, dopady na životní prostředí a na bezpečnost nebo obranu státu

Vzhledem ke skutečnosti, že navrhované úpravy jsou primárně formálního charakteru a týkají se pouze úzké skupiny části bezpečnostních sborů, jejich dopad na státní rozpočet lze považovat za zanedbatelný. Úprava si nevyžádá zvýšenou potřebu finančních prostředků ze státního

rozpočtu a případné dílčí dopady budou řešeny v rámci schváleného objemu prostředků na platy příslušné kapitoly státního rozpočtu.

Navrhovaná úprava nebude mít dopady na podnikatelské prostředí České republiky, dopady sociální ani dopady na životní prostředí či bezpečnost nebo obranu státu.

F. Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen; zhodnocení dopadů navrhovaného řešení na výkon státní statistické služby, ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů a zhodnocení korupčních rizik

Návrh plně respektuje zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace příslušníků bezpečnostních sborů, včetně zásady rovnosti žen a mužů. Navrhované řešení nebude mít dopad na výkon státní statistické služby. Návrh nebude mít dopad na oblast ochrany soukromí a osobních údajů. Z návrhu neplynou žádná korupční rizika.

G. Hodnocení dopadů regulace (RIA) podle Obecných zásad

Ministryně spravedlnosti a předsedkyně Legislativní rady vlády rozhodla dne 29. října 2020 (pod č. j. 38661/2020-UVCR), že se hodnocení dopadů podle Obecných zásad neprovede.

II. Zvláštní část

K čl. I – bodu 1

Příklad činnosti se rozšiřuje o výkon služby justiční stráže při doručování písemností, což představuje další možnou vykonávanou činnost.

K čl. I – bodu 2

Bližší specifikace popisu činností a ujednocení terminologie, rozdělení činností strážní a dozorčí služby, které jsou samostatně řízené.

K čl. I – bodům 3, 4, 5 a 6

Vymezují se konkrétní činnosti, které může příslušník zařazený na služebním místě, pro které je stanovena 3. tarifní třída, vykonávat samostatně bez nutnosti dohledu jiného příslušníka. Rozdělují se činnosti strážní a dozorčí služby, které jsou samostatně řízené. Doplnují se činnosti oddělení vězeňské stráže. Zároveň se sjednocuje a upřesňuje terminologie týkající se justiční stráže, zejména s ohledem na zákon o služebním poměru.

K čl. I – bodům 7, 8, 9 a 10

Vymezují se konkrétní méně náročné činnosti, které příslušník může vykonávat v oblasti zajišťování práv vězňených osob. Doplnují se činnosti oddělení vězeňské stráže. Rozdělují se činnosti strážní a dozorčí služby, které jsou samostatně řízené.

K čl. I – bodům 11, 12, 13 a 14

Rozšiřuje se výčet činností, které smí příslušník zařazený na služebním místě, pro které je stanovena 5. tarifní třída, vykonávat. Rozdělují se činnosti strážní a dozorčí služby, které jsou samostatně řízené

K čl. I – bodům 15 a 16

Upřesňují se činnosti vykonávané v oblasti dopravy a činností při nasazování sil a prostředků při řešení mimořádných událostí a situací v součinnosti s jinými bezpečnostními sbory.

K čl. I – bodům 17 a 18

Doplnují se činnosti v oblasti ochrany utajovaných informací. Upřesňují se činnosti vykonávané při řešení mimořádných událostí a v oblasti nasazování sil a prostředků při řešení mimořádných událostí a situací v součinnosti s jinými bezpečnostními sbory.

K čl. I – bodu 19

Rozšiřuje se výčet činností vykonávaných v oblasti řízení bezpečnostního sboru.

K čl. I – bodu 20

Upřesňuje se znění činnosti, aby lépe odpovídalo potřebám sboru. Umožní do 8. tarifní třídy zařadit výkon nejnáročnějších policejních činností v trestním řízení při odhalování, dokumentaci a vyšetřování skutkově a právně nejsložitější trestné činnosti v příslušnosti územních útvarů nižšího stupně.

K čl. I – bodu 21

Upřesňuje se znění činnosti, aby lépe odpovídalo potřebám sboru.

K čl. I – bodům 22, 23, 24, 25, 26 a 27

Do příslušných tarifních tříd se doplňují příklady činností vykonávaných na služebních místech, pro usnadnění zařazení služebních míst, resp. příslušníků do správných tarifních tříd.

K čl. I – bodu 28

Do oddílu se vkládá se nově vkládá 5. platová třída, která obsahuje příklad činností vykonávaných v příslušném oboru, které jsou méně složité, odpovědné a namáhavé než činnosti ve vyšších tarifních třídách.

K čl. I – bodům 29, 30 a 31

Do příslušných tarifních tříd se doplňují příklady činností vykonávaných na služebních místech, pro usnadnění zařazení služebních míst, resp. příslušníků do správných tarifních tříd.

K čl. II – bodu 1

Účinnost nařízení vlády se navrhuje stanovit od 1. ledna 2021 tak, aby změny byly realizovány se od počátku nového rozpočtového roku.